

MEHMED ÖĞÜTÇÜ (GÖNENLİ MEHMED EFENDİ)

Mehmet Öğütçü 1905'de Gönen'de dünyaya geldi. Hafız, hoca, ehl-i Kur'ân, büyük bir İslâm âlimi ve hizmetkârıdır. 1943'de Seyyid Şefik Efendi ile Denizli'de Bediüzzaman'ın çok sevdiği ve iltifatlarda bulunduğu bir zattır. Sultanahmed Camii Baş imamlığı yaptı. Süleymaniye, Eyüp Sultan, Kadıköy ve Üsküdar camilerinde ve pek çok camilerde vaazlar ve dersler verdi. 2 Ocak 1991'de vefat etti.

Yıllardan beri çok arzu ve hayal ettiğim bir görüşme, 1982 Mayıs'ında gerçekleşti. Büyük din ve hakikat erbabı Gönenli Mehmed Efendi bizleri kabul ederek, Bediüzzaman'la alâkalı hatıralarını büyük bir vecd içerisinde anlattı. Bizleri kabul edip, aziz hatıralarını naklettiği makam ve mevki ise, muhteşem Süleymaniye Camiinin mihrabı idi. "*Bediüzzaman'la geçen günlerim hayatımın en tatlı, en güzel ve en mes'ut zamanlarıdır.*" diyerek, hatıralarını büyük bir sürur ve memnuniyet edası içerisinde anlatıyordu.

Bu mülâkat bizim için sanki bayram olmuştu. "*Süleymaniye'de Bayram Sabahı*" ismini taşıyan muhteşem mısralar, âlemimizde ve Süleymaniye mihrâbında canlanıyordu:

*"Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede,
Bir muhabbetli sabah oldu Süleymaniye'de."*

Gönenli Mehmed Efendi'nin okuduğu âyetleri çınlayan kubbenin altında dinlerken, anlattığı aziz hatıraları huşu içinde tesbit ederken, ruhumuz, kalbimiz ve gönlümüz ışıklanıyor, nurlanıyor ve aydınlanıyordu. Âdeta bizim için Süleymaniye akşamında sanki aydınlık sabah oluyordu.

*"Hür ve engin vatanın hem gece, hem gündüzüne
Uhrevî bir kapı açmış buradan gökyüzüne.
Tâ ki geçsin ezelî rahmete ruh orduları
Bir neferdir bu zafer mabedinin mîmarı."*

Gönenli Mehmed Efendi'nin açtığı âhiret kapısının eserlerini sevinç ve heyecan içinde dinliyordum.

"Mine'l-Bâb ile'l-mihrâb" mükemmel bir insandı

Süleymaniye mihrabında Gönenli Hocaya, "*Hocam, lütfederseniz hatıralarınızı dinlemek istiyoruz?*" dedim. "*Estağfirullah*" diyerek güzel sohbetine başladı:

"Üstad baştan aşağıya fevkalâde bir insandı. Baştan aşağı mükemmel, *mine'l-bâb ilel-mihrâb...* Hareketleri, kıyafeti, garib ve misilsizdi. Eskiden beri bu zata fevkalâde hürmetim vardı. Eserlerini okuyor, vecizelerini ezberlemeye çalışıyordum. Gittikçe iştiyakım artıyordu. Tanıdıklara devamlı olarak soruyordum.

"1943'deki Denizli hapsinin arefesinde bir rüya gördüm. İşte polislerin gelmesi bu rüyanın akabinde idi. *'Emir böyle. Fakat yanlış anlamayın. Benim dine karşı saygım var. İki gün size müsaade. Sonra gelip teslim olun.'* dediler. Denizli Hapishanesine gidişim böyle oldu.

"Üstad'ın yanına gidince, bana **'Hoş geldin Muhammed Efendi, hoş geldin. Sen burada lâzımdın. Korkma! Korkma!'** dedi. *'Korkum yok efendim'* dedim.

"Hapishaneye girenlere sorarlar mı bilmiyorum. Bana *'Neresini istiyorsun?'* diye sordular. **'İdamlıklar nerede ise, orasını.'** diye cevap verdim. Katillerin arasında yaşadık. Üstad'la görüştük. Mahkemeye gidip geldik, beraber kelepçelendik. Bazen Üstada Kur'an okudum. İşte böyle, elhamdülillâh, tatlılandık, lezzetlendik.

"Mahkemede ifade verirken, müddeimûmî *'Sus! Edebiyat yapma!'* dedi. Ben de cevaben, *'Konuşma selâhiyeti verdiniz ya! Ben de konuşuyorum. Bizim âdetimiz, Müslümanların âdeti budur.'* dedim.

Üstad'la namaz

"Denizli Hapishanesinden tahliye olduktan sonra, içimde Üstad'la beraber bir namaz kılma arzusu belirdi. Bir müddet sonra Üstad, kalbi arzuma muvafık olarak, **'Beraber namaz kılalım'** diye beni çağırttı. Otelin önünde, kalabalık bir cemaat, *'İstanbullu hoca vaaz verecekmiş'* diye bekliyordu. Ben o sırada gerçekten mütereddit kalmıştım. Sonra Üstad'dan beni rahatlatan haber geldi: **'Vazifesini yapsın. Sonra gelsin, namaz kılarız.'**

"Tahliyeden sonra Denizli'de bir hafta kadar kalmıştım. Müftü *'Sen hangi camii istersen orada vaaz ver, hutbe oku.'* diyerek bana müsaade vermişti.

"Aradan yıllar geçti. İstanbul'a geldiğini haber aldım. Fatih Camiine davet ettim. **'Başkalarına haber vermez ve beni halka göstermezse gelirim.'** demiş. Derhal Hünkâr mahfilini hazırlattım. Sonra camiye geldi. *Hünkâr mahfilinde, imamlığında namaz kıldık.* Allah'a şükür, arkasında namaz kılmak da nasip oldu.

"Üstad bendeki kısmetini almaya geldi"

"Bir husus daha vardı. *'Yâ Rabbi! Bu zâtın bende hiç kısmeti yok mu?'* diye düşünürdüm. Evime davet ediyordum, gelmiyordu. Devamlı olarak **'Söyleyin Hafız**

Mehmed'e, Sakın sakın yanıma gelmesin.' diye hocalarla haber gönderiyordu.

Bir Kurban Bayramındaydı. Sabah namazından sonra kapı çalındı. **'Muhammed kardaşım! Muhammed kardaşım!'** diye bir ses çağırıyordu. Kapıya çıktım. Baktım ki Üstad. Boynuma sarıldı ve

'Sen Kur'ân'a çok hizmet ediyorsun. Benim yanıma gelenleri çok tâciz ediyorlar. Seni tâciz etmemeleri için, benim yanıma gelmesin, diye haber gönderdim.'

dedi. Yanında talebeleri de vardı. **'İstanbul'da hiçbir kimsenin evine gitmemeye karar vermişim.'** dedi. Yanındaki talebeye işaret etti. **'Ver kabımı, kısmetimi versin.'** dedi. Keramete bakınız. Daha önce *'Bu zatın kısmeti yok mu?'* demiştim ya. Kısmetini almaya gelmişti. Evde yumurta tatlısı vardı. Ondan verdim.

"Orada dedi ki:

'Bir Müslüman bir beldede bulunduğu sırada bayram olsa, oranın din büyüğünü ziyaret etmek ona vâcibdir. Madem ki bu kardaşımız Hazret-i Kur'ân'a hizmet için ortaya çıkmış. Ben de onu bu beldenin şeyhülislâmı kabul ederek ziyarete geldim.'

dedi. İşte böyle geçti aramızdaki konuşmalar. Elhamdülillâh. Allah şefaatine nail eylesin. Ona çok şey borçluyum. Cesaret ve kuvveti kendisinden aldım.

"Biz Kur'an'ın mânâsına çalışıyoruz, Gönenli Mehmet Efendi ise lâfzına çalışıyor. Onun talebelerini kendi talebelerim gibi Nur talebesi kabul ediyorum.' diyordu."

Hatta Üstad bunu söylediği vakit bir tanesi içinden, *"Üstadım onlar Risale-i Nur okumuyor."* deyince. **"Cidden talebem olarak kabul ediyorum"** diyor.

Gönenli Hoca anlatmaya devam ediyordu:

"Bizim eskiden edebiyat, Arabiye hocamız İhsan Bey vardı. O zata *'Nasıl bir zattır?'* diye Üstadı sormuştum. **'Vallahi kardeşim, benim anlayabildiğim**

---

kadarıyla bu zat İbnü'l-vakittir.' dedi. Allah şefaatine nail eylesin. Hayatımın kıymetli yâdigârı olarak saklıyorum onunla görüşebildiğim zamanları..."

Mübarek, maneviyât ehli Gönenli Hocaya, Denizli hapsine nasıl bir irtibat kurularak götürüldüğünü sordum. '*Hadise sırasında, bir beldede benim ismimi de bulmuşlar, bunun üzerine bizi de alıp hapsettiler.*' diye cevap verdi.

Hapishanede Üstada nasıl Kur'an okuduğunu ise şöyle anlattı:

"Ben içerdeydim, Üstad ise avludan beni dinlerdi. '**Muhammed Efendi Kur'ân okusun'** der, benim Kur'ân okumamı arzu ederdi."

Denizli hapsinden tahliye sonrası ile alâkalı olarak ise Gönenli Hocamız şöyle diyor:

"Ben başka bir otelde kalıyordum. Ama Üstad'ın kaldığı otele gidip geliyordum. Orada bir vak'aya şâhit oldum. Oranın dinden uzak bir doktoru, Üstad'ın karşısında diz çökmüş, kuzu gibi nasihatlarını dinliyordu. Ben orada iken Belediye reisinden selâm getirdiler. '*İsterse para verelim. İsterse lokantadan ne istersen gönderelim*' diye Üstada haber gönderdi. Üstad, '**Yirmi kuruşluk bir ekmek bana dört gün yeter**' diye cevap verdi."

"*Bu mevzular böyle konuşmakla bitmez*" diyen Gönenli Mehmed Efendinin hürmetle ellerini öpmek istedik, "**Estağfirullah, Estağfirullah!**" diyerek ellerini çekti. Müsaade isteyip, ulvî bir vecd içinde yanından, Süleymaniye mihrabından ayrıldık.

Allah mekânını cennet etsin.

(Son Şahitler kitabının, ikinci cildinden derlenmiştir...)